

ČTVRTLETNÍK

ZIMA 2017/2018

PROPAMÁTKY

O spolupráci

ROZHOVOR S ALEŠEM KOZÁKEM O MINULOSTI I BUDOUCNOSTI
ZAJÍMAVÉ REKONSTRUKCE VODÁRENSKÝCH VĚŽÍ V ČR
DESET LET INSTITUTU PRO PAMÁTKY A KULTURU

10 LET PRACUJEME
PROPAMÁTKY

Tereza Valínková

ÚVODEM

Vážené čtenářky, vážení čtenáři, už od jara roku 2012, kdy vyšel první čtvrtletník PROPAMÁTKY, bývá zvykem, že na tomto místě promlouvá Aleš Kozák. Toto číslo ale je v něčem odlišné. Dovolím si totiž promluvit já coby vedoucí redakce. Mám k tomu velmi pádný důvod. Dne 13. listopadu 2017 uplynulo přesně 10 let od chvíle, kdy byl založen Institut pro památky a kulturu, vydavatel tohoto časopisu. Bylo by proto hříchem, kdyby otec celé myšlenky a zároveň ředitel nedostal mnohem větší prostor na dalších stránkách.

Desáté výročí pro organizaci našeho druhu mnoho znamená. Je důkazem toho, že to, co děláme, myslíme vážně, a že máme dostatek síly a odhodlání v našem úsilí pokračovat. Johann Wolfgang Goethe kdysi řekl, že všechny začátky jsou krásné. Práh je ale místo k zastavení. Chápejte proto zimní vydání našeho čtvrtletníku jako pomyslný práh, na němž se ohlížíme za uplynulými 10 lety, a zároveň se těšíme na další, která strávíme s našimi příznivci a čtenáři. I díky vaší podpoře věříme, že do budoucna vykročíme pravou nohou.

Za celý tým redakce děkuji vám všem za podporu naší činnosti.

Jan Štěpánek

DOPORUČUJEME

NOVĚ ZAPSANÉ PAMÁTKY

Radovan Kotala

Ve třetím čtvrtletí letošního roku bylo do evidence Národního památkového ústavu zapsáno 18 nemovitých kulturních památek. Ministerstvo kultury za ně prohlásilo například bývalou školu v Kunějovicích, starou znojenskou nemocnici, kostel Povýšení sv. Kříže v Městě Libavě nebo Křížkův mlýn s pilou v Lidmaní. V Rokytnici v Orlických horách sousoší Krucifixu s Pannou Marií Bolestnou, věžový vodojem v Chlumčanech a židovský hřbitov v Přešticích.

POCHOPIT VTEŘINU

Ústav pro českou literaturu Akademie věd a Národní galerie v Praze ve spolupráci se Západočeským muzeem a Západočeskou galerií pořádají 38. ročník plzeňského mezioborového symposia nazvaného Pochopit vteřinu. Akce přiblíží prožívání času v české kultuře

19. století. Přednášející se zaměří na rozdíly vnímání času v různých společenských vrstvách, jeho význam v ekonomické sféře či státní správě, reflexi v uměleckých oborech, filozofii, vědě a připomenou i další témata. Symposium se koná od 22. do 24. února v přednáškovém sále Západočeského muzea v Plzni.

KONFERENCE RES PÁLFFYANA

Občanské sdružení Červenokamenské panstvo ve spolupráci s Archívom Pamiatkového úradu Slovenskej republiky pripravuje vědeckou konferenci Res Pálffyana, která se uskuteční 18. ledna 2018 v prostorách památkového úřadu v Bratislavě. Jejím cílem je vytvořit prostor pro výsledky výzkumu badatelů, kteří se věnují uherskému rodu Pálffy, a to v širokém spektru témat od raného novověku do první

poloviny 20. století. Na setkání zazní 14 referátů ve čtyřech blocích: mecenát, stavební činnost, hospodářské aktivity a soukromý život a projevy zbožnosti. Mediálním partnerem je portál PROPAMÁTKY.

GIMa38 WM, CC-BY-SA 3.0

EVROPSKÝ ROK KULTURNÍHO DĚDICTVÍ

Evropský parlament vyhlásil rok 2018 Evropským rokem kulturního dědictví. Akce připomenou evropskou kulturu jako zdroj inspirace a zdůrazní její kreativní potenciál. Zároveň vyzdvihne možnosti vzdělávání, vědeckého výzkumu, informovanosti a hledání nových způsobů ohleduplného využívání památek

a s tím související rozvoj cestovního ruchu. Důležitým úkolem bude také upozornit na problémy, s nimiž se kulturní dědictví potýká. Iniciativa by měla podpořit vědomí evropské identity a zvýšit povědomí o historii a hodnotách památek. Na různých úrovních se do akce zapojí také organizace v České republice, například Národní památkový ústav, Národní galerie, Sdružení historických sídel Čech, Moravy a Slezska, Institut pro památky a kulturu a další instituce.

Tom Droppa

PRÁCE V REDAKCI PROPAMÁTKY PRO ALEŠE KOZÁKA V PÍSKU NEKONČÍ V PÁTEK, TRÁVÍ ZDE ČASTO I BRZKÉ RANNÍ HODINY O VÍKENDECH.

ROZHOVOR S ALEŠEM KOZÁKEM

Důležitá je kontinuita

Už 10 let stojí v čele organizace, která si předsevzala pomáhat a šířit osvětu a příklady dobré praxe v péči o kulturní dědictví. Na stránkách čtvrtletníku však jen výjimečně dostává větší prostor než v úvodníku. O minulosti i budoucnosti Institutu pro památky a kulturu jsme si povídali s Alešem Kozákem.

Aleši, asi se nestává pravidelně, abys byl vlastními zaměstnanci zpovídan na téma Institutu pro památky a kulturu. Jak se v této roli cítíš?

Od chvíle, kdy v Institutu začalo pracovat více stálých zaměstnanců, tedy zhruba dva roky po jeho založení, se snažím být obecně otevřený diskuzím. Takže odpovídat na otázky i ze strany zaměstnanců je pro mě vcelku běžnou záležitostí. Dokonce jsem před několika lety zavedl speciální porady, které jsou na pokládání otázek oběma směry založené. Ptám se já a ptají se i mé kolegyně a mí kolegové. Poklá-

dám to za velice důležitou součást týmové práce, jež je navíc o komunikaci s lidmi, kteří mají různá zdravotní znevýhodnění. Právě vzájemná osobní a pravidelná interakce je pro fungování celé naší organizace podstatná.

Institut 13. listopadu oslavil už 10 let své existence. Kdy jsi vlastně začal uvažovat o tom, že podobnou organizaci založíš, a co tě přimělo ke konečnému rozhodnutí?

Vztah k architektuře, městům, regionům a také ke kulturnímu dědictví jsem získal paradoxně již při studiu na Vysoké škole ekonomické v Praze v rámci několika zahraničních cest. Postupně jsem si uvědomoval, jak důležité je prostředí, které nás obklopuje a ovlivňuje. Jako čerstvý absolvent jsem si proto našel zaměstnání, které můj zájem i vzdělání vhodným způsobem propojilo. Administroval jsem dotace v oblasti péče o památky a poznal mnoho zajímavých míst i lidí, kteří se o ně starali. Ať už soukromé majitele, zástupce organizací nebo firem, restaurátory, či pracovníky neziskových organizací. Přitom jsem si začal uvědomovat, že v České republice neexistuje platforma, která by informace o dotacích a nejenom o nich přehledným způsobem prezentovala veřejnosti. To bylo v roce 2006. Po stáží v Bruselu v roce 2007 jsem se definitivně rozhodl, že sám založím organizaci, která bude pomáhat skrze vlastní projekty. A tak byl v listopadu téhož roku založen Institut pro památky a kulturu.

TEXT JAN ŠTĚPÁNEK
FOTO MILAN DANĚK, TOM DROPPA, ZBYNĚK KONVIČKA, PETR BÍMA

Milan Daněš

Zbyněk Konvička

LIDÉ Z INSTITUTU OD ROKU 2015 POŘADAJÍ DEN PRO PAMÁTKU. ZDE POMÁHAJÍ V BŘEZNICKÉM PIVOVARU...

...ANEBO NA STATKU VE VLČKOVICÍCH.

Počátky nemohly být vůbec jednoduché. Předpokládám, že jsi neměl žádný zásadní vstupní kapitál nebo bohatého partnera, který by ti pomohl vše rozjet.

V té době jsem byl svobodný, vyznal se do jisté míry v prostředí památkové péče a vlastně neměl moc co ztratit. Pro založení neziskové organizace člověk nepotřebuje vysoký kapitál. Dáleko důležitější podmínkou byla chuť proměnit vlastní myšlenky a nápady v konkrétní činy. A tu jsem měl. Svou roli sehrála i skutečnost mít kancelář v pražském dominikánském klášteře, který se stal důležitým zázemím pro první pracovní schůzky, v té době ještě s externími spolupracovníky. Zastak složité to tedy nebylo. Podstatné a náročnější bylo získávání důvěry veřejnosti a odborníků. Ta přichází postupně až s konkrétními výsledky.

Jak se ti tedy podařilo vytrvat? Kdo ti například pomáhal? Čtenáře by zajímal ten proces, během něhož se z malého nápadu stane velká a respektovaná záležitost.

Těch lidí, kteří pomáhali, byla celá řada. Určitě zásadní byla a stále je rodina, především moje manželka. Bez jejího pochopení by mnohé nebylo a zcela určitě by dnes Institut neměl 11 stálých zaměstnanců. Ale jak bylo řečeno, byl to proces postupných kroků, někdy i rizikových, jindy zase velice smělých a jistých. Za důležitý moment považuji určitě rozhodnutí vydat se cestou sociálního podniku, což znamenalo zaměstnat lidi s hendikepem

ALEŠ KOZÁK

- ▶ narodil se v roce 1978 v Písku
- ▶ studoval hospodářskou politiku a regionální rozvoj na Vysoké škole ekonomické v Praze
- ▶ od roku 2004 pracoval jako finanční a grantový specialista na Magistrátu hlavního města Prahy, kde měl na starosti oblast památkové péče
- ▶ v listopadu 2007 se rozhodl založit Institut pro památky a kulturu, o.p.s., dodnes působí jako jeho ředitel a fundraiser v jedné osobě
- ▶ pod jeho vedením získaly projekty Institutu řadu ocenění v oblasti managementu, žurnalistiky nebo grafického designu
- ▶ působí ve vědecké radě Ministerstva kultury pro památkovou péči i v řadě jiných odborných sborů nebo komisí
- ▶ je ženatý, má dceru

a brát ohled na jejich zdravotní stav, možnosti a schopnosti. V roce 2010 se nám s kolegyní Markétou Lajdovou podařilo napsat projekt, který stál na počátku internetového portálu a redakce PROPAMÁTKY. Dotace ve výši tří a půl milionu korun pomohla zaměstnat celkem pět lidí, nakoupit počítače, začít spolupracovat s odborníky z praxe. To byly prostředky na rok a půl. Od roku 2012 fungujeme bez evropských dotací. Nicméně na základě jiných příkladů mohu zodpovědně říci, že uniijní prostředky byly využity efektivně a díky nim mají naši redaktoři stabilní a zajímavé zaměstnání.

Je vidět, že to všechno stojí peníze a ne málo. Pověz nám trochu více o tom, jak je Institut financován dnes?

Od počátku jsem chtěl budovat organizaci, jejíž provoz nebude dlouhodobě závislý na dotacích, a jsem přesvědčený, že to je jediná a správná cesta. Jak už bylo řečeno, silným impulzem byly časově omezené prostředky z Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost. Tyto peníze ovšem již šest let k dispozici nemáme, a přesto se nám podařilo počet zaměstnanců zdvojnásobit. Důležité je vícezdrojové financování. Část rozpočtu pokrývají příjmy z vlastních tržeb, spolupracujeme s odbornými firemními partnery, dále s kraji a vybranými městy, pořádáme konference, poskytujeme poradenství. To je zhruba třetina rozpočtu. Další zhruba třetinu tvoří státní příspěvky na zaměstnávání osob s hendikepem. Posledním a neméně důležitým zdrojem

Petr Břim

S MARKEM VÁVROU, MAJITELEM ZÁMECKÉHO PIVOVARU FRÝDLANT, O DÁRCOVSKÉ KAMPANI PIVO PROPAMÁTKY

jsou dary od našich příznivců, tedy od čtenářů, soukromých osob i menších firem, všech, kteří se rozhodli naši činnost podpořit. V současné době jich je kolem 500 a máme ještě veliký potenciál pro další rozvoj. Je opravdu krásné vidět, že lidé dobrovolně přispívají podle svých možností a my tak můžeme pro ně, ale i pro všechny ostatní zajišťovat pravidelný servis.

Těší mě, že se Institutu tak daří. Očekáváš nebo lépe řečeno hodláš v brzké době uzavřít nějaká další zajímavá partnerství? Eso v rukávu? Přece jen, fundraising neziskových organizací je velké téma.

Stále máme prostor pro jednoho velkého partnera v oblasti financování a společenské odpovědnosti, tedy CSR, a jednoho odborného partnera v oblasti obnovy a péče o památky. Firmy, se kterými spolupracujeme, nenazýváme sponzory, ale snažíme se budovat opravdová a dlouhodobá partnerství založená na vzájemném poznání a důvěře. Své služby nabízíme ale také krajům i městům a i zde je prostor, zejména v oblasti mediální spolupráce. Konečně již zmiňovaná oblast individuálního dárcovství je něco, co považuji za nosný pilíř financování neziskového sektoru obecně v celé České republice. Každá organizace si musí hledat vlastní cesty k dárcům, a to jak k malým, tak i k větším. Obě tyto oblasti financování jsou široké a dávají krásnou zpětnou vazbu na to, čemu a jak se věnujete. Počet dárců totiž přímo sou-

visí s důvěrou, kterou vám dávají. To je opravdu velká věc.

S odstupem 10 let si už můžeme dovolit krátkou bilanci. Pověz mi, kdybys měl možnost založit Institut znovu, jednal bys stejně, nebo by tvé kroky vedly jinak?

V každé životní situaci se snažím rozhodovat tak, jak v té dané a konkrétní době považuji za správné. Zpětný pohled mi může ukázat, z čeho se mohu poučit do budoucna, ale těžko mohu soudit, jak bych se choval v minulosti se současnými zkušenostmi. Protože taková situace nikdy nenastane, podobné úvahy považuji za ztrátu času. Obecně řečeno, nelituji žádných svých rozhodnutí a jsem rád za to, kde a s kým jsem. Vše, co člověk zažívá, koho potkává, ho může obohatit. Neměnil bych.

Rozumím, ale určitě by nebylo fér nezeptat se tě i na stinné stránky věci. Jistě existuje něco, co se ti úplně nepovedlo nebo v čem cítíš nedostatky? Každá věc, každý projekt i činnost lze asi vždy udělat lépe, pokud by měl člověk větší zkušenosti, rozhled, přesnější informace a znalosti. Takže jistě bych každý rok mohl vyjmenovat řadu věcí, které šly zpětně zvládnout lépe. Ale svět takto nefunguje. Každý den má každý z nás příležitost dělat věci lépe či hůře, snažím se vždy o tu první variantu být s vědomím, že ne vždy se to musí podařit. Není to jednoduché, respektive někdy to dá pořádnou fušku. Třeba vyrovnaný rozpočet a vyšší mzdy zaměstnanců.

Tom Droppa

DESKOVOU HRU ČLOVĚČE, ZAPOJ SE PROPAMÁTKY VYMYSLEL ALEŠ KOZÁK SPOLEČNĚ SE SVÝM TÝMEM.

Obraťme tedy list. Pověz prosím čtenářům, na kterých projektech Institut momentálně pracuje a plánuješ v nejbližší době rozjet i nějaké nové?

Naše projekty ve většině případů připravujeme jako dlouhodobé. Je pro nás důležitá jejich kontinuita a v tomto ohledu neplánujeme zásadní změny. Každá činnost je samozřejmě spojena s lidmi, kteří se konkrétní oblasti věnují. Za velice důležité pro naši další práci považuji především rozvoj týmu, jeho motivaci a dobré vedení. Rádi bychom například zaměstnali fundraiser, který bude spolu se mnou pracovat na finanční stabilitě organizace. Plánujeme také modernizovat portál a nabídnout i nové funkce. Osobně se těším na okamžik, až budeme mít tisíce dárců a členů našeho klubu přátel.

Na závěr bych tě požádal o úvahu. Proč by měli lidé Institut podpořit a věnovat mu čas nebo peníze?

Myslím si, že se postupně daří realizovat dlouhodobé projekty, které pomáhají lidem v konkrétních situacích. Jsme tým, který je stabilní a do značné míry nezávislý pouze na jedné osobě. Tuto skutečnost vnímám a snažím se myslet na zastupitelnost, tedy aby každý člověk v organizaci mohl svoji agendu sdílet i s někým jiným a nebyl na ni sám. To se týká každé pozice včetně té mé. A pro dlouhodobou činnost je potřeba mít i dlouhodobě nastavené příjmy, což souvisí se směřováním fundraisingu. Takže pokud lidé budou mít zájem na tom, abychom pracovali dále, pevně věřím, že nás budou podporovat. ■

Kryštof Havlice

CHARAKTERISTICKÝ PRVEK LETENSKÉ VĚŽE PŘEDSTAVUJE ARKÁDOVÝ OCHOZ S KAMENNÝMI KRAKORCI.

Kryštof Havlice

ZNAK HLAVNÍHO MĚSTA PRAHY S DATAČÍ 1888

ZAJÍMAVÉ REKONSTRUKCE

Tři vodárenské věže a jejich využití

Vodárenským věžím, jakožto specifickým součástí průmyslového dědictví, byla před třemi lety věnována konference PROPAMÁTKY a několika konverzemi jsme se tehdy zabývali také v podzimním čtvrtletníku. Vzhledem k nepřetržitému vývoji péče o tyto stavby se ale k tématu vracíme a představíme tři zcela rozdílné příklady.

Z pestré škály vodárenských věží byly vybrány objekty z Prahy, Karviné a Nového Města nad Metují. Každá z nich má také rozdílného majitele. Jedna věž je v majetku města, druhá v soukromém vlastnictví a třetí ve správě šlechtického rodu. Naším cílem je nastínit nejen jejich široké typologické rozpětí, ale zejména odlišné možnosti současného využití.

Největší rozvoj věžových vodojemů na našem území vrcholil v období od druhé poloviny 19. století do poloviny století následujícího a úzce souvisel se vznikem moderních vodovodních sítí. V krajině vodojemy představovaly nepřehlédnutelné pohledové dominanty a autentický prvek v městských panoramatech. V současné houstnoucí sídelní zástavbě se mnohdy ztrácí a z důvodu neustále stoupající výškové hladiny měst se postupem let téměř zneviditelňují. Nadále však tvoří jednu ze stěžejních součástí průmyslového

Scenerio.cz

LETECKÝ POHLED NA KARVINSKOU KONSTRUKTIVISTICKOU VODÁRENSKOU VĚŽ, KTERÁ JE NEMOVITOU KULTURNÍ PAMÁTKOU.

dědictví, čemuž odpovídá jejich průběžné zařazování do Ústředního seznamu kulturních památek.

Statut kulturní památky aktuálně například získal věžový vodojem v Hradci Králové ze 30. let minulého století a prohlášena byla nově i vodárenská věž v Chlumčanech na Plzeňsku z let 1912 až 1914. Osvětovou roli ve vnímání vodárenských staveb obecně dlouhodobě nese Výzkumné centrum průmyslového dědictví FA ČVUT.

PRAHA

Na území hlavního města byla v letošním roce dokončena obnova Novomlýnské vodárenské věže ze 17. století, její prostory zaujala výstavní expozice zaměřená na pražské požáry a historii hasičského sboru. Současně probíhá rekonstrukce areálu vršovického vodojemu v Michli z let 1906 až 1907, známého pod názvem Zelená liška, podle návrhu Jana Kotěry. Vzhledem k vysoké architektonické hodnotě by oba příklady zasloužily samostatné pojednání.

V našem hledáčku se ocitl méně nápadný památkově chráněný areál poblíž Letenského náměstí. Ten vznikl současně s projektem vodovodu pro Hradčany, Bubenec a Dejvice se společným vodojemem na Letné. Byl vybudován stavitelem Karlem Hübschmannem a Františkem Schläfferem podle projektu Jindřicha Fialky v roce 1888. Kromě vodní věže zahrnoval čtyřkomorový pozemní vodojem a pře-

čerpací stanice s pomocnými provozy. Svou činnost areál ukončil v roce 1926. Vodní věž byla ale vyřazena z provozu už v roce 1913 a v jednotlivých patrech vznikly byty pro vodárenské zaměstnance, které jsou přibližně od 60. let minulého století využívány pro aktivity dětí a mládeže.

Typologicky jde o šestipodlažní hranolovou stavbu s neorenesanční fasádou a s výrazným arkádovým ochozem s kamennými krakorci. Charakteristická je stanová střecha s vikýři a sloupkovým nástavcem s hodinami z dílny Ludvíka Hainze. Unikátní prvek představuje před východním průčelím volně stojící dvouramenná litinová pumpa z konce 80. let 19. století, která se původně nacházela na křižovatce ulic Na Slupi a Vyšehradská. Neméně hodnotnou součástí areálu představuje původní kovový sloupkový plot s železnými poli a zděnou podezdívkou s vjezdem směrem do Korunovačnické ulice.

V roce 2016 byla zahájena dlouho odkládaná a stále probíhající obnova, kterou lze označit jako vzorovou. Projektová dokumentace vznikla v architektonické kanceláři Petr Hájek Architekti na základě stavebněhistorického průzkumu od Petra Štoncnera. Veškeré původní prvky prochází důkladnou rehabilitací dle restaurátorských průzkumů. Případné chybějící součásti uměleckořemeslného vybavení jsou doplňovány replikami. V rámci fasády je zachován rezný charakter

Milan Haluška

ZÁKLAD VODOJEMU TVOŘÍ ŽELEZOBETONOVÝ SKELET.

pískovcových prvků v úrovni balustrádového ochozu. Dochované znaky získaly původní heraldické barvy hlavního města Prahy s vyzlacenou datací 1888. Samostatnou a důkladnou obnovou prochází litinová pumpa a oplocení. Citlivé rekonstrukce doznávají také novější přízemní přístavky, které nejsou památkově chráněny.

Kromě zachování hlavní funkce související s využitím pro Domov dětí a mládeže plánuje městská část Praha 7 umístit do věže jednu třídu mateřské školy. Výrazným zpestřením se má stát instalovaný periskop, který nabídne pohledy do přilehlých částí Bubenče a Letné. Obnova, kterou financuje převážně magistrát, by měla vyjít přibližně na 54 milionů korun.

KARVINÁ

V rozmezí let 1928 až 1930 probíhala v tehdejší severomoravské obci Fryštát rekonstrukce vodovodního rozvodu. Součástí těchto prací byl kromě jiného zemní vodojem, čerpací stanice a věžový vodojem, který byl dokončen v závěru roku 1929.

Konstruktivistická věž viditelná na severním horizontu města je kulturní památkou a představuje osmipodlažní stavbu kruhového půdorysu s vestavěnou vodní nádrží a kuželovou střechou krytou plechem. Základ tvoří železobetonový skelet osmi hlavních pilířů vyplněný cihelným omítaným zdivem. Autor architektonického návrhu není přesně

Scannio.cz

DETAIL OKEN V POSLEDNÍM PODLAŽÍ KARVINSKÉ VĚŽE

znám. V osmi výškových úrovních jsou umístěna čtvercová a obdélná okna. Fasádu tvoří hladká vápenná omítka. Interiér stavby je komunikačně propojen točitým schodištěm s podestami.

Na konci druhé světové války sloužila stavba jako pozorovatelná. Do roku 2009 se v útrokách věže nacházela část původního technického vybavení. V roce 1972 vodojem důsledkem vybudování nového přivaděče Karviná-Petrovice ztratil svůj význam a byl

Ondřej Daněk

BÝVALÁ VODÁRENSKÁ VĚŽ V NOVÉM MĚSTĚ NAD METUJÍ SLOUŽILA JAKO HRADEBNÍ BAŠTA ZÁMECKÉHO OPEVNĚNÍ.

odpojen od vodovodní sítě. V roce 1985 v něm sídlil Český svaz chovatelů drobného zvířectva, který zde pořádal výstavy. V roce 2011 stavbu získal soukromý majitel s cílem vybudovat hotelové ubytování. Záměr byl následně přehodnocen a věž byla upravena na byty s názvem Rezidence Vista. V letošním roce byla hlavní část přestavby ukončena.

V rámci konverze průmyslové stavby na bytovou funkci se z pohledu pa-

mátkové péče stal stěžejní požadavek na zachování vnějšího pláště, který byl následně zateplen, aniž by výrazně utrpěly jednotlivé proporce architektonických článků. Bylo zvětšeno několik oken a vzniklo osm bytových jednotek. Přístup do podkroví je po kruhovém schodišti, jednotlivá patra jsou spojena výtahem. Návrh přeměny v obytný prostor akceptovalo Metodické centrum průmyslového dědictví Národního památkového ústavu. Investice časově a organizačně náročné přestavby přesáhly částku 20 milionů korun. Karvinský vodojem se dostal do širšího povědomí veřejnosti v roce 2007, kdy Ministerstvo průmyslu a obchodu vydalo v emisi Technické památky poštovní známku s jeho vyobrazením.

NOVÉ MĚSTO NAD METUJÍ

Bývalá vodárenská věž je součástí středověkého pevnostního okruhu zámeckého areálu, který náleží mezi národní kulturní památky. Původně hradební bašta se nachází jihovýchodně od budovy zámku. Městská fortifikace zde byla vybudovaná v souvislosti se vznikem města v roce 1501 a zachovala se v celistvé podobě dodnes. Do obranného systému se vstupovalo dvěma branami s padacími mosty a zahrnoval také další bašty se střílnami nebo okrouhlé věže. Přerod věže na vodárenskou funkci přibližně v polovině 17. století souvisel s nutností zásobovat vodou kašnu ve vznikající zámecké zahradě.

Ondřej Daněk

CELKOVÝ POHLED PO PROVEDENÉ PRVNÍ ETAPĚ OBNOVY VNĚJŠÍHO PLÁŠTĚ

Ondřej Daněk

DETAIL POŠKOZENÉ KLENBY NAD VSTUPNÍ ČÁSTÍ

V polovině 16. století získali panství Pernštejnové, poté evangelický šlechtický rod Stubenbergů, později sídlilo koupil na krátkou dobu Albrecht z Valdštejna. V držení se dále vystřídali Trčkové z Lípy nebo skotský šlechtic Walter z Leslie. Od Ditrichštejnů novoměstský zámek koupil v roce 1908 Josef Bartoň z Dobenína, majitel textilní továrny v Náchodě a pradědeček současného majitele. Za něj proběhla poslední významná přestavba zámku podle návrhu Dušana Jurkoviče a Pavla Janáka. V roce 1948 byl Bartoňům majetek znárodněn a až do restitučního řízení v roce 1991 ho spravoval stát.

Věž vznikla na okrouhlém půdorysu, má jehlancovou střechu s plechovou krytinou. Charakteristické je vyzdění převážně z lomové opuky a místy cihelného zdiva spojovaného maltou o šíři stěn v rozmezí od 1 do 1,7 metru. Směrem do ulice Na Zadomí je situován hlavní vstup a tři malá okna nestejných rozměrů, na opačné straně směrem ke svahu nad řekou Metují se v úrovni prvního podzemního podlaží nachází druhý vstup.

V roce 2012 proběhla výměna krovu spojená s položením měděné střešní krytiny, o dva roky později byla obnovena okna a dveře. K nejpoškozenější částí patřil jižní obvodový plášť. Výrazně zvětřalá s chybějící maltou ve spárách byla také zeď přilehlá na východní straně. První etapa rehabilitace pláště podle projektové dokumentace Jana Chaloupského započala v srpnu

Ondřej Daněk

V ROCE 2012 BYLA PROVEDENA VÝMĚNA KROVU S NOVOU KRYTINOU.

letošního roku s cílem odstranit největší statické poruchy a celkově zamezit postupující degradaci zdiva. V téměř havarijním stavu se nacházela klenba nad vstupní částí, uskočená římsa z kamenných desek, stropní trám nad prvním podzemním podlažím a značné problémy přinášely také kořinky popínavého břechtanu v uvolněných spárách.

Vzhledem k omezeným finančním možnostem Bartoňů z Dobenína byla stavební akce na základě stavebně-technického průzkumu rozčleněna do několika etap. Zahrnovala odstranění popínavé a náletové zeleně, odkopání zeminy, hloubkové přespárování zdiva a jeho postupné dozdnění. Opra-

Ondřej Daněk

ZDI VĚŽE PATŘILY K NEJPOŠKOZENĚJŠÍM ČÁSTEM STAVBY.

vy dozrnala římsa s opětovným položením kamenných desek, střílna na západní straně a východní okenní otvor. Na doplnění kamenných vrstev byl využit materiál z okolních funkcí lomů. Úvodní etapu spojenou s náklady přibližně 160 tisíc korun se podařilo dokončit, přičemž práce mají pokračovat v budoucích letech. Veškeré úpravy probíhající v součinnosti s požadavky památkové péče významně podtrhnou hodnotu památky v celém kontextu městského renesančního opevnění, respektive celého zámeckého areálu. ■
www.praha7.cz
www.zameknm.cz
www.rezidencevista.cz

ZEPTALI JSME SE

Jak hodnotíte v posledních letech využití, případně úroveň konverzí vodárenských věží v České republice?

Technická nutnost zaujmout nad městem či krajinou dominantní postavení se u vodárenských věží hladce překryla se ztělesněním technického a společenského pokroku. Užitek z těchto staveb i hodnoty, které se snažily vyjádřit, byly sdílené. Proto oceňuji postoj obcí, které si je ponechaly „jen“ na ozdobu. V Kolíně ji dokonce město získalo ze soukromých rukou zpět. Jiné než technické využití je pochopitelně snazší tam, kde bylo přítomno od počátku jako na Letné,

Vinohradech či v Mladé Boleslavi. U prostých konstrukcí vede pocho-pitelná snaha přidat jim, byť veřejnou, funkci ke sporným výsledkům, jako jsou vnější schodiště věží ve Vlkyši nebo v Kladrubech. Příklad z Karviné ukazuje, že jde-li o stavbu dostatečně velkou, ani její soukromé zužitkování nemusí znamenat degradaci, musím však přiznat určité rozpaky nad významy, jež výsledek nese.

Lukáš Beran
odborný asistent
Výzkumné centrum průmyslového dědictví FA ČVUT

PŘI DISKUSI S ARCHITEKTKOU EVOU DVOŘÁKOVOU Z NÁRODNÍHO PAMÁTKOVÉHO ÚSTAVU

SNAŽÍME SE, ABY NAŠE PRÁCE BYLA VIDĚT TAKÉ V MÉDIÍCH.

SPOLUPRÁCE

Důležité souvislosti

Péče o kulturní dědictví je mezioborová záležitost. Snoubí se v ní mnoho profesí i zájmů a ne vždy je snadné najít přijatelný kompromis. Důležitý je dialog se všemi zúčastněnými stranami. S ohledem na desetileté výročí Institutu pro památky a kulturu jsme se rozhodli shrnout naše úspěchy a plány v této oblasti.

PAMÁTKOVÁ PÉČE

Od vzniku Institutu bylo samozřejmé informovat o činnostech a plánovaných projektech Ministerstvo kultury i Národní památkový ústav, tedy instituce, které s výkonem státní památkové péče přímo souvisejí. Nejednalo se o formální setkání. Šlo především o podporu osvěty v oboru. Ministerstvo dlouhodobě spolufinancuje vydávání sborníků a v roce 2010 podpořilo také putovní výstavu o obnově a využívá-

ní kostelů. Nejde ale jenom o finance. Častou pomocí obou zmiňovaných institucí je pravidelné zapojování jejich odborných pracovníků a aktivní vystupování na konferencích, které od roku 2008 pořádáme.

Péče o kulturní dědictví se v České republice zcela zásadním způsobem týká samosprávy, tedy obcí a krajů. Bylo tedy přirozené navázat spolupráci i se Sdružením historických sídel Čech, Moravy a Slezska, které zaštiťuje více než 200 měst a 27 let je aktivní v oblasti propagace, vzdělávání a diskuze propojené s praxí. Institut je od roku 2013 jeho přidruženým členem. V roce 2014 jsme se aktivně zapojili do přípravy programu konference Památky bez bariér, mediálně podporujeme soutěže Historické město roku, Památka roku, Mladí fotografují památky a další projekty.

S jednotlivými kraji začala spolupráce poměrně nedávno a snažíme se ji směřovat především do oblasti prezentace a financování památek, například skrze veřejné sbírky a další méně známé možnosti. Těší nás vzájemná spolupráce s Ústavem památkové péče a s Výzkumným centrem průmyslového dědictví Fakulty architektury ČVUT v Praze. Do budoucna plánujeme být více v kontaktu s dalšími akademickými pracovišti, například s katedrami dějin umění našich významných univerzit.

Institut se také zapojil do příprav a realizace mezioborového veletrhu

RÁDI PODPORUJEME VZDĚLÁVACÍ AKTIVITY I PRO DĚTI A MLÁDEŽ.

PAMÁTKY – MUZEA – ŘEMESLA, který se od roku 2012 pravidelně koná v Průmyslovém paláci v Praze. Toto setkání se týká oblasti památkové péče, restaurování, uměleckého řemesla, ale také muzejnictví, projektování i stavitelství s představením materiálů, technologií nebo zajímavých projektů. Jsme proto rádi, že se na přípravě programu veletrhu můžeme po celou dobu aktivně podílet.

NEZISKOVÝ SEKTOR

Důležitou roli na poli péče o naše společné kulturní dědictví hrají bezesporu neziskové organizace, a to hned v několika rovinách. Tou nejdůležitější je samotná záchrana a péče o konkrétní stavby, objekty, území, ale třeba i nehmotné a přitom podstatné části naší vlastní identity. Do roku 2009 neexistoval jejich přehled se stručným výčtem činností a základní možností filtrování či řazení. Tuto mezeru se snaží postupně vyplňovat redakce internetového

portálu PROPAMÁTKY, která aktivity neziskových organizací dlouhodobě monitoruje a prezentuje. Občanský sektor je ale také velice důležitý pro vzájemný dialog, který neziskové organizace iniciují formou vlastních vzdělávacích i dalších aktivit přímo v regionech. Institut pro památky a kulturu je proto v kontaktu s organizacemi jako například Asociace majitelů hradů a zámků nebo Asociace pro podporu památek. Obecně se snažíme prezentovat jak zavedené, tak i méně známé organizace či projekty, které mohou inspirovat další. A protože pro rozvoj i fungování neziskového sektoru jsou také potřeba finance, stal se Institut členem Českého centra fundraisingu a koalice Za snadné dárcovství, které pomáhají neziskovým organizacím zejména s rozvojem dárcovství.

ZAHRANIČÍ

Institut pro památky a kulturu se do současné chvíle zahraniční spoluprá-

PREZENTUJEME SE NA RŮZNÝCH ODBORNÝCH AKCÍCH.

ci zásadním způsobem nevěnoval. V roce 2017 se ovšem coby přidružený partner zapojil do třiletého projektu REACH evropského programu Horizon 2020. Ten klade důraz na spolupráci s neakademickým prostředím. Projektový tým tvoří zástupci univerzit z České republiky, Maďarska, Španělska, Velké Británie a dalších partnerů. Výsledkem bude aplikace dosavadních výzkumů akademického, expertního a profesního prostředí při využívání a prezentaci kulturního dědictví v praxi. Institut se coby přidružený partner projektu stává součástí sítě Associated Partners. Získáme tak přístup ke vznikajícím databázím a budeme se moci účastnit workshopů, konferencí, navazovat kontakty a získávat inspiraci v mezinárodním prostředí.

Pevně věříme, že nabyté zkušenosti a znalosti dokážeme zprostředkovat čtenářům časopisu PROPAMÁTKY i dalším zájemcům. ■

ZAPOJTE SE

Spolupráce a komunikace napříč obory, organizacemi a lidmi je pro oblast památkové péče zásadní. Lidé v Institutu pro památky a kulturu jsou si této skutečnosti vědomí a nabízejí různé formy mediální, ale i další spolupráce a vzájemné podpory. V případě zájmu se na nás neváhejte obrátit.

TEXT ALEŠ KOZÁK
FOTO ARCHIV REDAKCE

SYSTÉM VZNIKL ZA PODPORY MÍSTNÍ ORGANIZACE NEVIDOMÝCH A SLABOZRÁKÝCH.

ČTYŘI HMATOVÉ PLÁNY JSOU UMÍSTĚNY PŘÍMO V CENTRU MĚSTA.

CHVÁLÍME

Snahu zažít památky jinak

V České Lípě vznikl informační systém pro nevidomé návštěvníky města. Pomocí zvukových majáčků a hmatových map, které jsou umístěny u významných objektů, mohou zrakově postižení turisté poznat historické centrum. Navíc je pro ně připraveno i několik exponátů určených k dotýkání.

Informační systém tvoří 12 zvukových tras, šest zvukových majáčků a čtyři hmatové plány. Záznam tras si zájemci mohou nejprve poslechnout na internetových stránkách města a zároveň si je stáhnout do svých mobilních telefonů. Na ně navazuje stejný počet zvukových majáčků přímo na budovách, které jsou kompatibilní se zařízeními, jež používají nevidomí při pohybu v terénu. Sami mohou zařízení zapnout a dozvědět se, u kterého objektu se nacházejí, jaká je jeho historie nebo jak se mohou pohybovat v jeho interiérech. V centru jsou dále rozmístěny čtyři hmatové plány s Braillovým písmem, pomocí nichž

nevidomí návštěvníci zjistí, co se v daném místě nachází. Pro nejvýznamnější památky byly vytvořeny také reliéfní obrázky ze speciální hmoty, které jsou součástí šesti doprovodných publikací. Zájemci je naleznou v přízemí radnice a v Centru textilního tisku.

Projekt vytvořilo město Česká Lípa díky dotaci z podprogramu Cestování dostupné všem Ministerstva pro místní rozvoj. Pracovalo na vytvoření celého systému přibližně rok a půl a nakonec přispělo i vlastními finančními prostředky. Již na jeho počátku oslovilo oblastní odbočku Sjedenocené organizace nevidomých a slabozrakých České republiky. Její zaměstnanci se aktivně podíleli na přípravě jednotlivých tras a byli přítomni při jejich vzniku. Následně celý informační systém vyzkoušeli a jsou s ním spokojeni. Na výsledné realizaci se podílelo několik subjektů. Majáčky vytvořila společnost Dinasys. Autory šesti haptických reliéfů jsou David Linek a Zuzana Landsingerová ze spolku VIDEmanibus.

Věříme, že informační systém pro nevidomé návštěvníky v České Lípě bude inspirací pro další majitele a správce kulturních památek. Svým praktickým zaměřením na nevidomé a slabozraké patří mezi ojedinělé počiny v oblasti turistického ruchu u nás. Zároveň je vynikajícím příkladem spolupráce místní samosprávy s organizacemi pomáhajícími hendikepovaným a potvrzuje skutečnost, že památky mají být po všechn. ■

TEXT KRISTÝNA ŠEVČÍKOVÁ
FOTO LUDMILA CHALUPOVÁ, MĚSTO ČESKÁ LÍPA

TITULNÍ STRANA PUBLIKACE

V KNIZE SE POJEDNÁVÁ TAKÉ O ZÁMKU V MNICHOVĚ HRADIŠTI. NA SNÍMKU INTERIÉR MALÉHO, DNES DÁMSKÉHO SALONU V PRVNÍM PATŘE ZÁMKU NA KONCI 19. STOLETÍ

KNIHA

Šlechtická sídla ve stínu prezidentských dekretů

V polovině roku vydal Ústav dějin umění Akademie věd netradiční publikaci. Na rozdíl od obvyklých knih o nemovitých kulturních památkách se totiž zabývá mobiliárními fondy našich historických sídel a jejich pohnutými osudy po druhé světové válce.

Hrady, zámky a paláce prošly zásadní proměnou již během první republiky, kdy byla zrušena šlechtická privilegia a řada objektů byla prodána v důsledku pozemkové reformy. Všechny dějinné zvraty jsou však nesrovnatelné s tím, co se odehrálo na konci druhé světové války. Na základě dekretů prezidenta republiky byly příslušníkům německé menšiny tyto nemovi-

tosti vyvlastněny a mnohé cennosti ukryté v jejich zdech se ocitly v rukou státu. Publikace si proto klade za cíl informovat o dějinách vybraných aristokratických rodů v průběhu 20. století a shrnout další osudy uměleckého vybavení jejich domů, například Clary-Aldringenů v Teplicích, Aehrenthalů v Doksanech nebo Kinských v Heřmanově Městci.

Jedná se o druhý výstup projektu Hledání provenience movitých kulturních statků zestátněných v roce 1945 občanům německé národnosti v severočeském regionu realizovaného v rámci programu NAKI II na Ústavu dějin umění Akademie věd. Hlavním řešitelem a zároveň editorem knihy je Kristýna Uhlíková, která se dlouhodobě zabývá problematikou šlechtických konfiskátů. Prvním výstupem se stala květnová výstava na zámku Sychrov, která se v říjnu přestěhovala do Severočeského muzea v Liberci. V dubnu 2018 bude pod názvem Konfiskované osudy realizována také mezinárodní konference.

Publikace je vynikajícím příkladem toho, jak je důležité zabývat se naším kulturním dědictvím i z jiného než stavebněhistorického hlediska. Neoddělitelnou součástí našich nemovitých památek jsou totiž interiéry, které nejsou ničím jiným než odrazem své doby a především zrcadlem myšlenkového světa jejich majitelů. Pro další vývoj péče o kulturní dědictví je nanejvýš podstatné poznat jejich historii a pochopit kontext, v němž vznikly. ■

TEXT JAN ŠTĚPÁNEK
FOTO ÚSTAV DĚJIN UMĚNÍ AV ČR

Muzeum Podblanicka

OBÁLKA KNIHY

Pivovar Ferdinand, s.r.o.

BENEŠOVSKÝ PIVOVAR KRÁTCE PO PRVNÍ SVĚTOVÉ VÁLCE. V JEHO AREÁLU SE V ZÁŘÍ 2017 USKUTEČNIL ODBORNÝ SEMINÁŘ ČESKÉ PIVOVARNICTVÍ V PROCESU MODERNIZACE.

O PROJEKTU

Benešov technický a industriální

Okresní město jižně od Prahy nikdy nepatřilo k významným průmyslovým sídlům. Až do poloviny 20. století mělo převážně obchodní a zemědělský charakter. Společný projekt několika odborných institucí ovšem dokázal, že i v méně významných lokalitách naší země se nachází zajímavé průmyslové a technické stavby.

TEXT REDAKCE
FOTO MUZEUM PODBLANICKA, PIVOVAR FERDINAND, S.R.O., HANA KAREŠOVÁ, LUBOŠ KLABÍK, SOKA BENEŠOV

Idea projektu Benešov technický a industriální vznikla před čtyřmi lety. Cílem bylo zmapovat a zpracovat historii významných technických a industriálních staveb v Benešově a okolí s důrazem na hospodářskou proměnu města přibližně od poloviny 19. století do druhé světové války. Cílem pak nebylo jen zpracování historie jednotlivých objektů, ale i zasazení jejich existence a proměny do širších souvislostí vývoje lokality v daném období.

Za realizací projektu stál zejména Státní oblastní archiv v Praze – Státní okresní archiv Benešov a také Muzeum Podblanicka. Velkou mediální podporu poskytl portál PROPAMÁTKY a další partneři jako například Industriální stopy. Konceptci, veškerý odborný výzkum a výstupy měl pak na starosti historik Michal Horáček, který už několik let spolupracuje i s Institutem pro památky a kulturu, konkrétně na organizaci každoročních konferencí.

Hlavním výstupem je stejnojmenná kniha, která je široce komentovaným katalogem k doprovodné výstavě. Rozebírá v pěti tematických kapitolách celkem 36 objektů v Benešově a jeho blízkém okolí, počínaje vodními mlýny a objekty předindustriální výroby, stavbami potravinářského, stavebního a ostatního průmyslu (zejména kožedělného a drobného strojírenského) a konče objekty městské vybavenosti a infrastruktury. Publikace přináší zcela nové informace k tématu, poprvé takto komplexně zpracovanému.

Hana Karešová

VERNISÁŽ VÝSTAVY BENEŠOV TECHNICKÝ A INDUSTRIÁLNÍ

Nešlo však o jediný odborný výstup. Pod názvem Benešov technický a industriální byla od začátku září do konce listopadu 2017 naplánována řada jiných akcí, které s tématem úzce souvisejí. Součástí se stalo například i připomenutí výročí 120 let od založení benešovského pivovaru, jednoho z nejvýznamnějších průmyslových provozů v historii města. V rámci něj se uskutečnila výstava 120 let skutečného piva – 145 skutečného sladu, která zachytila proměnu postupu výroby sladu a piva v uplynulých letech a také jednotlivých úseků výroby.

Během podzimu proběhla v Benešově a jeho okolí také série hojně navštěvovaných přednášek, jež se zabývaly historií jednotlivých oborů, širšími hledisky procesu industrializace i problematikou mizejícího průmyslového dědictví. Nelze opomenout ani komentovanou vycházku v rámci benešovského Dne architektury na téma vody ve městě. Kvality projektu pak potvrdily jednotlivé příspěvky semináře České pivovarnictví v procesu modernizace, který se uskutečnil přímo v benešovském pivovaru za významné podpory jeho majitele. Velký zájem veřejnosti byl zároveň potěšujícím dokladem významu, jaký industriální a technické dědictví v současné době představuje. ■

MEZI INDUSTRIÁLNÍ A TECHNICKÉ STAVBY SE ŘADÍ I AREÁLY MĚSTSKÉ INFRASTRUKTURY. NA HISTORICKÉM SNÍMKU JE ADMINISTRATIVNÍ OBJEKT BENEŠOVSKÉ VODÁRNY.

Luboš Klabík

KOMENTOVANÁ PROCHÁZKA PO OBJEKTECH SOUVISEJÍCÍCH S VODOU VE MĚSTĚ BENEŠOVĚ. AKCE KONANÉ V RÁMCÍ DNE ARCHITEKTURY 2017 SE ZÚČASTNILA ŘADA ZÁJEMCŮ.

ZEPTALI JSME SE

Čím vás zaujal Benešov technický a industriální?

Projekt si zaslouží pozornost především ze dvou důvodů. Uchopení dosud nezpracovaného tématu kromě badatelského uspokojení přináší i řadu úskalí kladoucích na autora velký díl zodpovědnosti. Historik Michal Horáček si ovšem s úkolem poradil zkušeně a dnes zapomenuté průmyslové dědictví Benešova zpracoval se značnou pečlivostí. Především kniha je nabitá detailními informacemi, jež výstava nemohla pochopitelně všechny obsáhnout. Díky těsné spolupráci s místním okresním archivem si navíc můžeme prohlížet nejen dobové fotografie, ale také stavební plány, hlavičkové papíry

a další archiválie, a to jak v kopiích, tak na vystavených originálech. Příkladná byla i mediální propagace celého projektu na Facebooku. Ta se neomezila pouze na pozvánky na jednotlivé akce a další aktuální informace, ale pozornost přitahovaly především krátké medailony jednotlivých staveb postupně zveřejňované již od konce července. Kromě upoutávek na hlavní podzimní program tak vznikl i prostor pro diskuzi a vzpomínky obyvatel Benešova, který bude dál přístupný i po skončení projektu.

Jan Zikmund
vědecký pracovník
Výzkumné centrum průmyslového dědictví Fakulty architektury ČVUT

SOKA Benešov

FOTOREPORTÁŽ

FOTO TEREZA VALNÍČKOVÁ

Institut pro památky a kulturu slavil 10. výročí

Institut pro památky a kulturu, vydavatel časopisu PROPAMÁTKY, si 13. listopadu 2017 připomněl 10. výročí své existence. Kulaté jubileum oslavil společně s partnery, příznivci a dárči na slavnostním večeru v dominikánském klášteře v Praze. Kromě významných partnerů hosty pozdravil Aleš Kozák, ředitel a zakladatel Institutu. Celým večerem provázela Petra Jungwirthová z Českých center a k dobré atmosféře přispěla i Lidová muzika z Chrástu. Pohoštění připravila společnost Zátíší, nápoje dodaly Zámecké vinařství Munzar a Pivovar Herold Březnice. Další partneři věnovali ceny do tomboly, jmenovitě Domov sv. Josefa v Žirči, Javornická palírna, Národní památkový ústav a pivovary Clock, Falkenštejn, Hauskrecht, Chyše a Lobeč. Děkujeme všem, díky nimž jsme mohli společenský večer uspořádat a díky kterým můžeme již celou dekádu naplňovat naše poslání.

Lubomír Mrázek

V NAŠEM ZPRAVODAJSTVÍ JSME NAPŘÍKLAD INFORMOVALI O OBNOVĚ KLÁŠTERA V ČESKÉM KRUMLOVĚ, KTERÝ JSME S REDAKCÍ I NAVŠTÍVILI.

ZPRAVODAJSTVÍ

Přinesli jsme vám už víc než 4 000 novinek a zpráv

V úvodu časopisu jsme slíbili, že toto vydání bude věnováno ohlédnutí za vším, co Institut pro památky a kulturu za 10 let dokázal. Skutečně toho není málo. Poprosili jsme proto služebně nejstarší kolegyně a kolegy, aby připravili krátké shrnutí toho nejdůležitějšího z projektů, na kterých dlouhodobě pracují a u jejichž zrodu většinou stáli. Jako první dostal slovo Zbyněk Konvička, který má od samého počátku na starosti nejviditelnější část – sekci Zpravodajství na portálu PROPAMÁTKY.

TEXT ZBYNĚK KONVIČKA, JAN ŠTĚPÁNEK
FOTO LUBOMÍR MRÁZEK, TEREZA VALNÍČKOVÁ

Na podzim roku 2010 mě zaujala výzva Institutu hledajícího redaktory pro nové médium, které by se věnovalo kulturnímu dědictví. Vzhledem k mému působení v několika redakcích regionálních novin a vztahu k historii jsem ani minutu neváhal. Památky byly přesně to, čemu jsem se chtěl věnovat.

Tereza Valníčková

REDAKTOR SEKCE ZPRAVODAJSTVÍ
ZBYNĚK KONVIČKA

Zpravodajství je jednou ze tří základních sekcí portálu. Informace přinášíme denně včetně víkendů. Za šest let jsme publikovali více než 4 000 zpráv, to je kolem 600 novinek ročně. Naleznete zde inspirativní příklady opravených památek, pozvánky na konference a semináře nebo rozmanité informace o možnostech financování kulturního dědictví. Velmi oblíbené jsou rozhovory, kterých jsme zveřejnili již více než 100. Jsem nesmírně rád, že jsem měl možnost zprostředkovat čtenářům názory tolika zajímavých osobností z mnoha oborů.

Organizacím a institucím, které pořádají konference, semináře či jiné akce, nabízíme mediální partnerství. O tuto formu spolupráce zájem stále stoupá. Zatímco v roce 2012 jich bylo 11, od roku 2015 jde asi o 100 projektů ročně. Dosud jsme podpořili 400 nejrozličnějších akcí. Už šestým rokem vydáváme i tištěný časopis PROPAMÁTKY, jehož elektronická verze je k dispozici na portálu. Zájemcům zasíláme také týdenní e-mailový zpravodaj.

Redakci vedl od počátku Jan Červinka. Nyní jej zastupuje Jan Štěpánek. Původně jsem zajišťoval redakční servis sám. Postupem času se ke mně připojili Helena Pašková, Dagmar Koželuhová a Milan Daněk, specialisté na sekce Katalog služeb a Financování. Čerstvými posilami zpravodajského týmu jsou Kristýna Ševčíková a Kryštof Havlice. ■

Tom Droppa

VE FINANCOVÁNÍ PREZENTUJEME AKTUÁLNÍ DOTAČNÍ PROGRAMY A VEŘEJNÉ SBÍRKY SOUVISEJÍCÍ S PÉČÍ O KULTURNÍ DĚDICTVÍ.

FINANCOVÁNÍ

Zveřejnili jsme přes 1 000 dotací a veřejných sbírek

Nedílnou a neméně důležitou součástí portálu PROPAMÁTKY je sekce Financování, které se od počátku věnuje Dagmar Koželuhová. Na rozdíl od Zpravodajství, které má za úkol přinášet novinky praktické, stará se Dagmar o otázky ekonomické. Jde o specializovanou činnost, která vyžaduje notnou dávku kreativity i pečlivosti. Díky její snaze řada čtenářů ví, že financování nejsou jen dotace a že k opravě kulturních památek nemusí mít na účtech statisíce korun.

TEXT DAGMAR KOŽELUHOVÁ, JAN ŠTĚPÁNEK
FOTO TOM DROPPA, TEREZA VALNÍČKOVÁ

Před sedmi lety jsme v pětičlenném týmu, v němž jsem dostala na starost oblast Financování, začali vytvářet strukturu portálu. Přemýšleli jsme, jak zprostředkovat informace co nejprůhledněji. Několik měsíců jsme hledali různá řešení a na začátku roku 2011 vybrali finální podobu.

Tereza Valníčková

REDAKTORKA SEKCE FINANCOVÁNÍ
DAGMAR KOŽELUHOVÁ

Od počátku se pro portál snažím sestavovat co nejúplnější a nejaktuálnější přehled programů na obnovu památek vyhlášených ministerstvy, kraji, nadacemi a dalšími subjekty. Některé informace o dotacích jsou snadno dostupné, jiné vyžadují téměř detektivní pátrání. Postupně jsem přehled rozšířila i o ty, které se soustředí na veřejná prostranství a kulturní krajinu a také na zpřístupnění historických budov pro hendikepované. Ukázalo se, že tato témata jsou pro naše čtenáře také důležitá a zároveň s památkami úzce souvisí.

Původně jsme plánovali prezentovat pouze dotace, ale už v začátcích jsme se rozhodli doplnit na portál i seznam veřejných sbírek, které souvisí s kulturním dědictvím. Chtěli jsme pomoci s jejich propagací a zároveň upozornit na další možnosti získávání finančních prostředků. Prezentaci vybraných veřejných sbírek se již několik let věnujeme také v dalším projektu s názvem MÁME VYBRÁNO.

Za sedm let jsme na portálu zveřejnili více než 700 dotačních programů a téměř 500 veřejných sbírek. Vlastníci historických objektů se na nás také obraceli s dotazy na financování konkrétních oprav. Vždy se snažím najít dotační a další možnosti, které by mohli využít. A těší mě, když pak ve zpětné vazbě dávají najevo, že naše práce na portálu má smysl a reálně pomáhá při záchraně a obnově kulturního dědictví. ■

V KATALOGU SLUŽEB PREZENTUJEME TAKÉ VÝROBCE STŘEŠNÍ KRYTINY, SPOLEČNOST TONDACH, KTERÁ JE HLAVNÍM ODBORNÝM PARTNEREM REDAKCE PROPAMÁTKY.

KATALOG SLUŽEB

Spravujeme pro vás databázi více než 900 odborníků

Když už jste se inspirovali zprávami o rekonstrukcích památek a také zjistili, jakým způsobem budete opravy financovat, zbývá jen najít zkušeného architekta, řemeslníka nebo restaurátora, který vaše sny promění ve skutečnost. K tomuto účelu slouží třetí sekce portálu PROPAMÁTKY – Katalog služeb. O jeho obsah pečuje Milan Daněk, který pro vás spravuje a pravidelně aktualizuje širokou databázi kontaktů na profesionály z celé České republiky.

Do rozjetého internetového portálu jsem naskočil v červenci 2016. Nahradil jsem redaktorku Helenu Paškovou, která opustila redakci ze zdravotních důvodů na konci roku 2015. Snažil jsem se ale co nejlépe navázat na její práci a nyní se starám o maximální rozšíření naší databáze.

TEXT MILAN DANĚK, JAN ŠTĚPÁNEK
FOTO TEREZA VALNÍČKOVÁ, ARCHIV REDAKCE

REDAKTOR SEKCE KATALOG SLUŽEB MILAN DANĚK

Co je vlastně Katalog služeb? Je jedním oborovým katalogem řemeslníků, firem a neziskových organizací, v jejichž náplni je starost o naše kulturní dědictví. Byl založen jako pomoc vlastníkům památek při jejich udržování, opravách i rekonstrukcích. V něm mohou snadno najít jednotlivé profese podle různých kritérií. Například podle oborů činnosti nebo jednotlivých krajů.

Primárně se mohou subjekty přihlašovat samy na portálu. Zpravidla je ale sám aktivně vyhledávám, nejčastěji prostřednictvím internetu a dalších médií. Výjimkou ale není ani tip od některého z kolegů nebo osobní setkání při mých toulkách za památkami po celé České republice. Často narazím na reklamy místních řemeslníků, jako například nedávno na zámku v Červené Řečici. Ty pak oslovuji s nabídkou spolupráce.

První ostrá prezentace byla na portálu publikována dne 21. ledna 2011. K poslednímu dni měsíce října 2017 se Katalog služeb skládá z celkem 925 řemeslníků, firem a neziskových organizací. Někdy se nám stává, že se do seznamu chtějí zapsat i tací, kteří s památkami nemají co do činění, jako různé reklamní a mediální agentury. Jsem proto rád, že díky našim přísným pravidlům a požadovaným referencím vám můžeme nabídnout katalog plný skutečně zkušených profesionálů, u kterých se nemusíte obávat, že by dělali své profesi ostudu. ■

KONFERENCE MÁME VYBRÁNO POŘÁDÁ INSTITUT PRO PAMÁTKY A KULTURU OD ROKU 2012. PRAVIDELNĚ SE KONAJÍ V DOMINIKÁNSKÉM KLÁŠTĚŘE V PRAZE.

MÁME VYBRÁNO

Víme, jak důležitá je pro vás motivace a inspirace

Aktivity Institutu pro památky a kulturu se samozřejmě neodehrávají jen na internetu. Neméně důležité je nacházet a spojovat ty, kteří mají k tématu co říci. Například projekt MÁME VYBRÁNO se formou konferencí, soutěží nebo bulletinů zaměřuje na praktické řešení ekonomických otázek ze sféry záchrany a obnovy kulturního dědictví. Na jeho obsahu se významnou měrou podílí Dagmar Koželuhová, která se na portálu PROPAMÁTKY stará o sekci Financování.

Projekt MÁME VYBRÁNO jsme veřejnosti poprvé představili v roce 2012. Na portálu jsme od počátku prezentovali přehled dotačních programů a veřejných sbírek, ale stále častěji jsme se setkávali s dalšími, méně obvyklými způsoby financování obnovy památek. Proto jsme se rozhodli uspořádat kon-

ferenci, která by tyto možnosti představila a umožnila sdílení příkladů dobré praxe.

V jednotlivých ročnících si účastníci mohli kromě aktuálních dotačních výzev vyslechnout zkušenosti pořadatelů adopčních akcí, zakladatelů mecenášských klubů nebo majitelů obnovených objektů. Měli možnost diskutovat s organizátory benefičních aukcí, crowdfundingových kampaní či úspěšných veřejných sbírek. Dozvěděli se, že významnou pomoc při obnově představuje také dobrovolnická práce. Věnovali jsme se movitým památkám, například odborným doporučením při opravách varhan. Nechyběly ani technické objekty jako opravený pivovar v Lobči, vysílač Ještěd či dělostřelecká tvrz Stachelberg.

Součástí projektu je také mediálně populární soutěž veřejných sbírek. Pořádáme ji ve spolupráci s Ministerstvem kultury a Národním památkovým ústavem. Tvoří ji tři kategorie, nejsledovanější z nich je bezesporu Cena veřejnosti, v níž sbírky získávají také finanční příspěvky. První dva roky v ní byly oceňovány tři, od roku 2014 jich je 10. V soutěži jsme za šest let rozdělili celkem 480 tisíc korun.

Výstupem konferencí jsou tištěné sborníky, které mají naši dárci k dispozici zdarma. Ve spolupráci s vybranými kraji vydáváme bulletin, který se také zaměřuje na nejruznější možnosti získávání financí na obnovu památek. ■

TEXT DAGMAR KOŽELUHOVÁ, JAN ŠTĚPÁNEK
FOTO TOM DROPPA

Adéla Bachčíková

ZAPLNĚNÝ KULTURNÍ SÁL HLAVNÍHO NÁDRAŽÍ V PRAZE BYL SVĚDKEM PÁTÉ KONFERENCE PROPAMÁTKY – OBNOVA A VYUŽÍVÁNÍ NÁDRAŽÍ.

KONFERENCE

Už 10 let hledáme perspektivy využití historických objektů

Ohlédnutí za výročí Institutu pro památky a kulturu si lze jen obtížně představit bez jeho samozřejmé součásti – konference PROPAMÁTKY. I tato akce totiž slaví kulaté jubileum. Její 10. ročník proběhl na podzim roku 2017 v Havlíčkově Brodě. Podobně jako projekt o veřejných sbírkách se zaměřuje na praktickou stránku obnovy a využívání kulturních památek. Její organizaci pro změnu zajišťuje náš dlouholetý externí spolupracovník Michal Horáček.

O konferenci jsem se poprvé dozvěděl na podzim 2011. Dlouhé roky se zabývám historií pivovarnictví a téma obnovy a využívání sladoven mne zaujalo, stejně jako fakt, že se konala v prostorech opravované sladovny v Písku. Tato událost byla v té době jednou z hlavních aktivit Institutu. Od roku 2011 se jeho agenda neuvěřitelným způsobem

Tom Droppa

MICHAL HORÁČEK NA ŠESTÉ KONFERENCI O VODÁRENSKÝCH VĚŽÍCH

rozšířila. Konference ale zůstala dodnes jednou z jeho nejdůležitějších akcí, již jsem se stal neplánovaně součástí.

Sladovny byly již čtvrtým tématem mezioborového setkání, které z různých úhlů pohledu řeší obnovu a využívání nejrozličnějších typů staveb. Tři dosavadní konference na téma klášterů, kostelů a venkovských far se uskutečnily v Praze. Rok 2011 byl pořadatelsky odvážným krokem směrem k industriálním tématům a vykročením do regionů. Od té doby řešíme širokou škálu problémů a setkávání v různých částech České republiky se stalo takřka pravidlem.

Když konference v roce 2011 končila, dal jsem se spíše náhodou do řeči s Alešem Kozákem, kterému jsem chtěl poděkovat za vydařenou akci. Zmínil se, že v příštím roce by se chtěl věnovat nádražním budovám. Nabídl jsem Alešovi pomoc s tvorbou programu. Na jeho přípravě jsme skutečně začali spolupracovat a podobu i obsah mu dáváme společně i dnes.

Od roku 2012 jsme tak uspořádali setkání nejen na téma nádraží, ale i pivovarů, vodárenských věží, větrných mlýnů a historických sýpek. Na letošní jubilejní ročník padlo téma radnic. Každá konference je něčím jiná, každá problematika otevírá nové obzory. Jde zkrátka o každoroční příležitost se scházet nejen na odborné, ale zároveň i na společenské události. Jsem pyšný na to, že mohu být její součástí. ■

TEXT MICHAL HORÁČEK, JAN ŠTĚPÁNEK
FOTO ADÉLA BACHČÍKOVÁ, TOM DROPPA

Z MĚST A OBCÍ

JABLONEC NAD NISOU

Obnovený kříž v Lesní ulici

Město nechalo obnovit drobnou sakrální památku – železný kříž na kamenném podstavci. V roce 1822 ho nechal vztyčit Paul Schöler v Lesní ulici. V 90. letech byl ze svého původního místa přestěhován kvůli stavbě železnice do Tanvaldu. Později se stal součástí soukromé zahrady, odkud po válce zmizel. Na místě zůstal jen kamenný, hrubě opracovaný podstavec s nápisem PS 1822. Majitelé jej v loňském roce věnovali městu a to se rozhodlo památku obnovit a vrátit do Lesní ulice nedaleko původního stanoviště. Přestěhování a opravy se ujal sochař a restaurátor Martin Wagner. Nový kříž s korpusem Krista v osobitě modernizovaném, ale velmi citlivém pojetí podle dobové fotografie vykoval jablonecký umělecký kovář Jan Nikendej. Za obnovu kříže magistrát města zaplatil celkem 83 tisíc korun.

www.mestojablonec.cz

Petr Vítvar

JIČÍN

Sonda do minulosti Pražského předměstí

Při rekonstrukci budovy městského úřadu v Jičíně v ulici 17. listopadu byly odhaleny pozůstatky sklepů ze starší zástavby Pražského předměstí. Místo objevu jičínské archeologové začistili a zdokumentovali. Zjistili, že vzhledem k použitému materiálu se jedná o sklepy z novověku se zajímavou historií. Již ve 14. století byl totiž v této lokalitě doložen takzvaný Prostřední mlýn. Ten podle pramenů fungoval ještě v 19. století, ačkoliv Pražské předměstí podlehl v 17. století asanaci a jeho podoba se opakovaně měnila. Objevené sklepy by měly patřit právě tomuto objektu, který procházel nesčetnými úpravami. I díky těmto přestavbám bylo archeologům umožněno nahlédnout více do minulosti. V roce 2017 tak odhalili pískovcové zdivo suterénu někdejšího mlýna a kamenný most zachycený již na mapách stabilního katastru nebo dřevěná vodovodní potrubí. Zmíněné nálezy nasedaly navíc na tmavou vrstvu, která obsahovala fragmenty keramiky z druhé poloviny 13. a 14. století.

www.mujicin.cz

Jakub Košek

KOLÍN

Velká rekonstrukce historického jádra

Město začíná rekonstruovat okolí chrámu sv. Bartoloměje. Projekt řeší obnovu zvonice, kostnice, staré školy a přiléhajícího parteru. Znovu vydlážděna bude i vnější plocha areálu a vyměněno osvětlení. V kostnici dojde ke změně vnitřního osvětlení a zrestaurování kosterních pozůstatků. Po rekonstrukci staré školy zde bude instalována replika třídy z 18. století. Zároveň vše doplní i moderní technologie. Děti bude prostorem provázet aplikace pro mobilní telefony, která je edukativním způsobem zapojí do hry. V přízemí zvonice vznikne lapidárium, kde budou osazeny části chrličů, zbytky soch a reliktů dalších historických prvků z chrámu sv. Bartoloměje a jeho okolí. Komplettní obnovou projdou vnitřní a vnější hradby, stejně jako zelené parkány, kde budou umístěny nové lavičky. Vznikne tak relaxační prostor mezi chrámem sv. Bartoloměje a ulicí Politických vězňů. Tento projekt představuje největší událost v historickém centru města od rekonstrukce centrálního Karlova náměstí.

www.mukolin.cz

Město Kolín

Z MĚST A OBCÍ

NOVÝ JIČÍN

Stará pošta v novém kabátě

Nový Jičín slaví letošní rok 50 let od prohlášení historického centra městskou památkovou rezervací. Nejen toto jubileum, ale i samotný vzhled historického jádra dokládá aktivní přístup k ochraně a obnově kulturního dědictví. Aktuálním pozitivním příkladem je i rekonstrukce měšťanského domu ze 16. století zvaného Stará pošta. Rekonstrukce renesanční budovy z roku 1563, která se uskutečnila v roce 2017, zahrnovala novou fasádu včetně klempířských prvků, nátěr krovů a rekonstrukci samotné střechy. V interiéru Staré pošty se opravovaly vnitřní omítky, repasovala se okna, dveře a podlahy. V průběhu rekonstrukce se nečekaně objevily komplikace, kdy se nad rámec plánovaných nákladů musely staticky zajistit pilíře v podloubí budovy. Náklady na celou obnovu budovy, včetně statického zajištění pilířů, byly vyčísleny na necelé 3,2 milionu korun, z toho 681 tisíc korun pokryla dotace z Ministerstva kultury.

www.novyjicin.cz

Barbora Kalťovská

NYMBURK

Nový dotační program pro památkovou zónu

V Nymburce byl letos poprvé vyhlášen Program na opravu a údržbu vnějšího vzhledu budov v městské památkové zóně. Jeho účelem je motivovat vlastníky domů v centru města k investicím, které jsou vzhledem k nezbytnosti citlivého památkářského přístupu finančně náročnější. O přípravě dotačního programu byla veřejnost informována v prosinci 2016. Oficiálně byl vyhlášen v dubnu 2017. O příspěvek mohli žádat vlastníci domů, kteří prováděli stavební práce i před rokem 2017, uznány byly totiž dodávky fakturované v letech 2016 a 2017. Město přispělo vlastníkům historických nemovitostí maximální částkou 200 tisíc korun až do výše 50 % nákladů celé akce. Ve městě se jedná o první zkušenost s podobným programem. Zatím se ukázalo, že výše alokované částky byla nastavena dobře a žádostem, které splňovaly podmínky, bylo do velké míry vyhověno. Při schvalování komise přihlížela zejména k účelu použití a významu stavebních úprav z hlediska kvality veřejného prostředí a památkové péče.

www.mesto-nymburk.cz

Jan Pitter

PÍSEK

Bakaláře s novou kašnou

Město dokončilo část prstence kolem historického centra v lokalitě Bakaláře. Revitalizován byl prostor mezi kostelem Narození Panny Marie a ulicemi Chelčického a Budovcova. Závěrečná etapa zahrnovala úpravu východní části náměstí, park s novou kašnou a okolí památníku padlým u Melegnana a Solferina. Zrekonstruována byla také přílehlá Budovcova ulice, chodníky, parkovací stání a autobusová zastávka. Dokončením druhé části Bakalářů byla završena celková rekonstrukce parteru obvodové linie historického centra města Písku. V průběhu let 2000–2017 byly ve čtyřech etapách zrevitalizovány také hradební příkop, promenáda mezi Kamenným mostem a Městskou elektrárnou, Komenského ulice, Fügnerovo náměstí a předpolí Kamenného mostu. Většinu akcí finančně dotovala Evropská unie. Celková cena díla činila 105 milionů korun, dotace pokryly 40 % výdajů. Romantická promenáda kolem centra a středověké uličky nyní opět lákají návštěvníky i místní k procházce v historických kulisách města.

www.mesto-pisek.cz

Zbyněk Kovářka

Přinášíme aktuality z míst, kde se aktivně věnují péči o kulturní dědictví. Uvedené texty jsou publikovány v rámci mediální spolupráce redakce s městy a obcemi.

SOBĚSLAV

Obnova památek na náměstí Republiky

Na náměstí Republiky mohli místní i návštěvníci města zaznamenat proměnu barokního sousoší sv. Josefa, sv. Jana Nepomuckého a Kristova Kříže u kostela sv. Petra a Pavla. U soch byly doplněny chybějící části kamene a svatozáře. Kámen, mušlový vápenec, byl pečlivě ošetřen a ponechal si tak svou autenticitu díky měkkým barevným přechodům v kameni. Restaurátorské práce byly dovršeny obnovou zlacení. Použito bylo pravé plátkové zlato, které si po mnoho let ponechává původní barvu. Stejným způsobem byla obnovena i dominanta náměstí, morový sloup se sochou Panny Marie z roku 1714. Obnovena byla také východní fasáda kostela sv. Petra a Pavla, před kterou je umístěno zmiňované barokní sousoší. U kostela se opravovaly vedle fasády i kamenné prvky, vitráže a okna. Značná část finančních prostředků byla hrazena z dotačního programu Ministerstva kultury, Programu regenerace městských památkových rezervací a městských památkových zón.

www.musobeslav.cz

Město Soběslav

VIZOVICE

Kaple znovu září novotou

V říjnu byla završena obnova kaple Panny Marie Růžencové na Karažijce ve Vizovicích. U příležitosti dokončení rekonstrukce památky se také konala děkovaná bohoslužba. Samotná oprava objektu začala v roce 2010 jeho statickým zajištěním. V roce 2013 byl opraven krov, vyměnila se střešní krytina a klempířské prvky. Došlo i na stavební obnovu věžičky. Na tyto práce navázala obnova fasády, která spočívala zejména v provedení vodorovné infuzní clony, sanačních omítek, fasádního nátěru a opravě soklu. V roce 2015 přišly na řadu vnitřní omítky, výmalba a repase dřevěných prvků. V loňském roce byl zrestaurován mobiliář: dvě kostelní lavice, hlavní oltář s olejomalbou na plátně s motivem Panny Marie Růžencové, dvojice tištěných obrazů s motivem Ecce homo a Mater Dolorosa a čtveřice dřevěných oltářních svícňů. Práce na obnově kaple pak byly dokončeny v tomto roce renovací kříže a lampy na věčné světlo. Celkové náklady na obnovu činily více než 1,5 milionu korun.

www.mestovizovice.cz

Město Vizovice

ŽATEC

Návštěva města hodnotící misí ICOMOS

V posledním prázdninovém týdnu se v Žatci uskutečnila hodnotící mise nevládní organizace ICOMOS, jejímž cílem bylo posoudit nominaci „Žatec – město chmele“ na zápis do Seznamu UNESCO. Expertka ICOMOS se důkladně seznámila s předmětem nominace a přijala i pozvání k účasti na tradiční Dočesné. Program mise byl naplněn prohlídkami vybraných chmelářských staveb i řadou jednání s diskuzí. Expertka posuzovala zachování a autenticitu objektů, ale i dostatečný rozsah chmelářského dědictví a možnosti jeho ochrany. Setkala se také se zástupci občanské společnosti včetně místního spolku Chmelobrana Žatec, který dlouhodobě rozvíjí chmelářské tradice v žateckém regionu. Výsledky odborné mise budou shrnuty ve zprávě, která bude tvořit významnou součást posudků a sloužit pro celkové doporučení Mezivládnímu výboru pro světové dědictví, který rozhodne o případném zápisu navržené památky. Zda „Žatec – město chmele“, bude zapsán na Seznam UNESCO, by se mělo rozhodovat na zasedání výboru v létě 2018.

www.mesto-zatec.cz

Město Žatec

10 let PROPAMÁTKY

Pomozte nám šířit osvětu a příklady dobré praxe v oblasti péče o památky. Má to smysl.

10 DŮVODŮ
PROČ NÁS PODPOŘIT

1. MÁME ODVAHU
2. NEBOJÍME SE DISKUZE
3. BOŘÍME BARIÉRY
4. POMÁHÁME
5. PROPOJUJEME
6. INSPIRUJEME
7. JE TO VÝHODNÉ
8. JSME ÚSPĚŠNÍ
9. MÁME DŮVĚRU
10. MÁME NAROZENINY :)

podporim.propamatky.info
číslo účtu: 217607831/0300

Tereza Valnicková

MÁME VYBRÁNO

konference o financování památek | 29. května 2018
klášter dominikánů v Praze

www.mamevybrano.cz

HLAVNÍ PARTNER PORTÁLU

Pálené tašky značky TONDACH navazují na tisíciletou tradici používání tohoto druhu střešní krytiny, z čehož vyplývá závazek uchovávat ráz střešní krajiny zejména z pohledu materiálu a tvarů také do budoucna. Výrobky

této značky mají nejdelší záruku na základní střešní tašky vyráběné u nás, a to 33 let. Životnost pálených tašek ale činí až 100 let.

www.tondach.cz

ODBORNÍ PARTNEŘI PORTÁLU

Zajistíme likvidaci dřevokazného hmyzu v historických stavbách prostřednictvím horkého vzduchu.

www.thermosanace.cz

Ovládáme řemeslo ručně sypané, historické, ostře pálené, probarvené keramické dlažby.

www.historicka-dlazba.cz

Prověřené maltové směsi pro památky a řešení vlhkostních problémů u historických objektů

www.mc-bauchemie.cz

Jsme jediným specializovaným podnikem na těžbu a zpracování hořického pískovce.

www.piskovce.cz

Kvalitní minerální nátěrové systémy pro restaurování a obnovu památek

www.keim.cz

Využijte našich zkušeností s osvětlením historických budov.

www.erco.com

HISTORICKÁ OKNA

Okna a dveře pro historické budovy – kde jiní končí, my začínáme.

www.antikhaus.cz

Odborný veletrh
PAMÁTKY – MUZEA – ŘEMESLA
pořádá INCHEBA EXPO PRAHA s. r. o.
www.incheba.cz/pamatky

Znáte důvěryhodné a seriózní společnosti, které působí v oblasti obnovy a péče o památky u nás? Dejte nám o nich vědět.

Čtvrtletník portálu PROPAMÁTKY
Ročník 6, číslo 4, vychází: 4x ročně
Vydává: Institut pro památky a kulturu, o.p.s.
Editoři: Jan Štěpánek, Dagmar Koželuhová

Redakce: Milan Daněk, Kryštof Havlice,
Zbyněk Konvíčka, Aleš Kozák, Michal Horáček,
Lenka Kuboušková, Jindřiška Kukrálová,
Zuzana Richterová, Kristýna Ševčíková

Grafická úprava: Jiří Pobřísl a Jan Štunc
Evidenční číslo: MK ČR E 208 18
© Institut pro památky a kulturu, o.p.s.
E-mail: redakce@instituteu.cz